# ARREST VAN HET HOF (Eerste kamer)
21 januari 1987 *

In zaak 76/84,

**Alessandro Rienzi**, voormalig ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Wouwse Plantage (Nederland), vertegenwoordigd en bijgestaan door J. Putzeys en X. Leurquin, advocaten te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij G. Nickts, gerechtsdeurwaarder, 17, boulevard Royal,

verzoeker,

tegen

**Commissie van de Europese Gemeenschappen**, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur D. Gouloussis als gemachtigde, bijgestaan door R. Andersen, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Beschel, lid van haar juridische dienst, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 27 juni 1983, waarbij aan verzoeker een invaliditeitspensioen is toegekend, alsmede van de begeleidende brief van dezelfde datum, in zoverre zij de weigering inhouden om de ziekte die tot de invaliditeit van verzoeker heeft geleid, te erkennen als een beroepsziekte,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: F. Schockweiler, kamerpresident, G. Bosco en R. Joliet, rechters,

advocaat-generaal: C. O. Lenz
griffier: B. Pastor, administrateur

gezien het rapport ter terechtzitting en ten vervolge op de mondelinge behandeling op 23 april 1986,

* Procestaal: Frans.

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 23 oktober 1986,

het navolgende

## Arrest

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 20 maart 1984, heeft A. Rienzi, voormalig ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 27 juni 1983, waarbij hem een invaliditeitspensioen is toegekend, alsmede van de begeleidende brief van dezelfde datum, in zoverre zij de weigering inhouden om de ziekte die tot de invaliditeit van verzoeker heeft geleid, te erkennen als een beroepsziekte in de zin van artikel 78, tweede alinea, Ambtenarenstatuut.

2 Voor de feiten, het procesverloop en de middelen en argumenten van partijen wordt verwezen naar het rapport ter terechtzitting. Deze elementen van het dossier worden hieronder slechts weergegeven voor zover dit voor de redenering van het Hof noodzakelijk is.

3 In zijn eerste middel stelt verzoeker, dat het besluit van 27 juni 1983 tegenstrijdig, onjuist en ontoereikend is gemotiveerd, omdat het blijkens zijn inhoud uitsluitend berust op de conclusies van de invaliditeitscommissie — die volgens verzoeker het bestaan van een beroepsziekte als oorzaak van zijn invaliditeit heeft erkend —, doch de uit die conclusies noodzakelijkerwijs voortvloeiende toepassing van artikel 78, tweede alinea, wordt afgewezen.

4 Het tweede middel van verzoeker houdt in schending van artikel 13 van bijlage VIII bij het Statuut, schending van het algemene beginsel „patere legem quam ipse fecisti" alsmede willekeur. Door af te wijken van wat verzoeker als de conclusies van de invaliditeitscommissie beschouwt, zou het tot aanstelling bevoegd gezag inbreuk hebben gemaakt op een exclusieve bevoegdheid van de invaliditeitscommissie en bovendien de opdracht hebben miskend, die het zelf aan die commissie had verleend.

5 Tot staving van deze middelen stelt verzoeker, dat blijkens een brief van de adjunct-directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer van 15 maart 1983 het tot aanstelling bevoegd gezag de invaliditeitscommissie uitdrukkelijk heeft opgedragen zich uit te spreken over de vraag, of verzoekers invaliditeit het gevolg was van een beroepsziekte; dat de invaliditeitscommissie in haar conclusies van 7 mei 1983 heeft vastgesteld, dat verzoekers invaliditeit „zich heeft geopenbaard naar aanleiding van bepaalde feiten die zich bij de uitoefening van zijn werkzaamheden hebben voorgedaan"; dat één van de leden van deze commissie in een brief van 6 september 1983 verzoeker heeft bevestigd, dat de commissie „zijn ziekte had gelijkgesteld met een aandoening veroorzaakt door de beroepsuitoefening".

6 Vooraf moet worden opgemerkt, dat voor de beoordeling van de gegrondheid van deze twee middelen eerst de vraag moet worden onderzocht, of de invaliditeitscommissie krachtens het Ambtenarenstatuut niet enkel bevoegd is om het bestaan van een ziekte als oorzaak van de invaliditeit vast te stellen, maar ook om het begrip beroepsziekte juridisch te kwalificeren, met name wanneer moet worden vastgesteld of er een oorzakelijk verband bestaat tussen de pathologische verschijnselen die een ambtenaar vertoont en de rechtmatige uitoefening van de met een ambt van zijn loopbaan overeenkomende werkzaamheden. Indien deze vraag ontkennend moet worden beantwoord, kunnen het eerste en het tweede middel immers te zamen worden besproken.

7 Volgens artikel 7 van bijlage II bij het Ambtenarenstatuut bestaat de invaliditeitscommissie uit drie artsen; overeenkomstig artikel 9 van deze bijlage kan zij in de uitoefening van haar bevoegdheden alle rapporten of attesten van de behandelende geneesheer van de betrokken ambtenaar of van andere door hem geraadpleegde artsen onderzoeken.

8 Wat de aard van de aan deze commissie toevertrouwde taken betreft, blijkt uit artikel 13 van bijlage VIII bij het Statuut, dat zij heeft vast te stellen of er sprake is van een blijvende en volledige invaliditeit, waardoor het de ambtenaar niet mogelijk is werkzaamheden te verrichten die met een ambt in zijn loopbaan overeenkomen.

9 Uit de samenstelling zelf van de invaliditeitscommissie alsook uit de aard van de haar toevertrouwde taken blijkt, dat zij uitsluitend bevoegd is tot het geven van een medisch oordeel. Zodra een juridische kwalificatie is vereist, houdt haar bevoegdheid op.

10 Volgens 's Hofs rechtspraak (arrest van 12 januari 1983, zaak 257/81, K./Raad, Jurispr. 1983, blz. 1) is de bevoegdheid van de invaliditeitscommissie ertoe beperkt, de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid te bepalen en na te gaan, „of er een voldoende nauw verband bestaat tussen verzoekers pathologische toestand en een aan de door verzoeker verrichte werkzaamheden inherent, specifiek en kenmerkend risico". Dit risico kan evenwel alleen het risico zijn, dat inherent is aan de regelmatig verrichte werkzaamheden.

11 Alleen de administratie is bevoegd te beoordelen, welke rechtsgevolgen aan de medische vaststellingen moeten worden verbonden, en met name of de invaliditeit het gevolg is van een met de statutaire verplichtingen van de ambtenaar strijdige gedraging, zulks onder toezicht van het Hof.

12 Gelet op de aldus begrensde bevoegdheid van de invaliditeitscommissie, kan niet staande worden gehouden dat deze commissie meer zou hebben gedaan dan het vaststellen van een oorzakelijk verband tussen de invaliditeit en een aan bepaalde feiten te wijten ziekte, welke de commissie niet bevoegd was juridisch te kwalificeren. Derhalve moet zowel het eerste als het tweede middel worden verworpen, voor zover daarin ervan wordt uitgegaan dat de invaliditeitscommissie ook bevoegd is om het begrip beroepsziekte vanuit juridisch oogpunt te bepalen.

13 Met betrekking tot het argument dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd voor zover het niet enkel op de conclusies van de invaliditeitscommissie berust, zij erop gewezen, dat deze redengeving mede in het licht van de begeleidende brief bij het besluit moet worden beoordeeld, waarin wordt gepreciseerd dat de door de invaliditeitscommissie gebruikte formulering bij geen van de in artikel 78, tweede alinea, bedoelde gevallen aansluit. Uit deze precisering blijkt duidelijk, dat naar het oordeel van het tot aanstelling bevoegd gezag geen sprake was van een beroepsziekte. Mitsdien moet het eerste middel eveneens worden verworpen voor zover het berust op ontoereikende motivering van het bestreden besluit.

14 Met zijn derde middel stelt verzoeker, dat de uitdrukkelijke afwijzing van zijn klacht van 13 juli 1983 op 20 december daaraanvolgend op andere gronden berust dan het besluit van 27 juni 1983, terwijl de administratie, ingeval zij een eerder besluit bevestigt, de redengeving ervan niet achteraf mag wijzigen.

15 Zoals hierboven gezegd, moet de redengeving van het besluit worden beoordeeld in het licht van de begeleidende brief; met betrekking tot de afwijzing van een beroepsziekte was het besluit van 27 juni 1983 derhalve met redenen omkleed. Bijgevolg behelst het uitdrukkelijke besluit tot afwijzing van de klacht geen nieuwe redengeving, wanneer daarin wordt gepreciseerd dat, voor zover verzoekers ziekte het gevolg is van de regelmatige en correcte uitoefening van de tuchtrechtelijke bevoegdheid van het tot aanstelling bevoegde gezag ter zake van een onwettige gedraging van verzoeker, de Commissie meent de ziekte van verzoeker niet als beroepsziekte te kunnen erkennen en hem dus ook niet de daaraan verbonden voordelen te kunnen toekennen.

16 Het besluit tot afwijzing van de klacht bevat dus geen nieuwe redengeving ten opzichte van die van het eerste besluit, zodat het derde middel moet worden verworpen.

17 Met het vierde middel stelt verzoeker, dat het besluit van 27 juni 1983 misbruik van bevoegdheid oplevert, omdat het tot aanstelling bevoegd gezag met te weigeren de ziekte als beroepsziekte te erkennen, in werkelijkheid het beweerdelijk onrechtmatige gedrag van verzoeker nogmaals heeft willen bestraffen.

18 Om te kunnen beoordelen of er misbruik van bevoegdheid gemaakt is, moet in de eerste plaats worden nagegaan, of het besluit dat het tot aanstelling bevoegd gezag ten aanzien van verzoeker heeft genomen, een besluit is dat het krachtens het Ambtenarenstatuut verplicht was te nemen, en of het tot aanstelling bevoegd gezag bijgevolg ten onrechte op grond van het niet betwiste rapport van de invaliditeitscommissie heeft geoordeeld, dat geen sprake was van een beroepsziekte.

19 Tussen partijen is in confesso, dat de „bepaalde feiten die zich bij de uitoefening van zijn werkzaamheden hebben voorgedaan", die volgens het rapport van de invaliditeitscommissie aan verzoekers ziekte ten grondslag liggen, verband houden met de inleiding en het verloop van een tuchtprocedure alsook met de opgelegde sanctie van degradatie ter zake van verzoekers gedragingen, waarvan het Hof bij arrest van 11 juli 1985 heeft bevestigd dat zij in strijd waren met de verplichtingen van een ambtenaar.

20 Aangezien de vraag, of de aan de invaliditeit van verzoeker ten grondslag liggende feiten een aan het verrichten van zijn werkzaamheden inherent risico vormen in de zin van voornoemd arrest van 12 januari 1983, van juridische aard is, stond het aan het tot aanstelling bevoegd gezag hierover te beslissen.

21 Dienaangaande moet worden opgemerkt, dat de ziekte van verzoeker in casu geen verband houdt met het verrichten van zijn beroepswerkzaamheden, maar met risico's voortvloeiende uit gedragingen die in strijd zijn met de statutaire verplichtingen van de ambtenaren en die dus helemaal niets hebben uit te staan met een regelmatige uitoefening door verzoeker van zijn werkzaamheden.

22 Op grond van een en ander moet derhalve worden geconcludeerd, dat het tot aanstelling bevoegd gezag krachtens het Ambtenarenstatuut verplicht was vast te stellen, dat de ziekte van verzoeker geen beroepsziekte was.

23 Mitsdien moet ook het vierde middel worden verworpen.

**Kosten**

24 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Volgens artikel 70 van genoemd Reglement blijven echter de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste. Op grond van artikel 69, paragraaf 3, kan het Hof in bepaalde bijzondere omstandigheden een partij, ongeacht de afloop van het geding, veroordelen tot vergoeding van de door haar toedoen aan de wederpartij opgekomen kosten.

25 Te dien aanzien dient erop te worden gewezen, dat de Commissie heeft erkend dat haar brief van 15 maart 1983, waarbij de invaliditeitscommissie werd opgedragen verzoekers geval te onderzoeken, onduidelijk was geformuleerd en de indruk kon wekken dat deze commissie ook bevoegd was zich uit te spreken over het begrip beroepsziekte. Deze onduidelijkheid werd nog versterkt door het door de Commissie gebruikte standaardformulier dat aan voornoemde brief was gehecht en dat de volgende zin bevatte: „De invaliditeitscommissie verklaart, dat de invaliditeit voortvloeit/niet voortvloeit uit een beroepsziekte."

26 Onder deze omstandigheden dient de Commissie krachtens artikel 69, paragraaf 3, van het Reglement voor de procesvoering te worden verwezen in de helft van verzoekers kosten.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende:

**1) Verwerpt het beroep.**

**2) Verstaat dat de Commissie 50% van verzoekers kosten zal dragen.**

Schockweiler Bosco Joliet

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 21 januari 1987.

De griffier
P. Heim

De president van de Eerste kamer
F. Schockweiler